Från: noreply.utskick@regionstockholm.se
Till:
Ärende: Remissvar på Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – granskningshandling (Diarienummer: RS2025-0095):
Datum: den 22 september 2025 08:21:16

Remissvar på Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – granskningshandling (Diarienummer: RS2025-0095) :

Förnamn :

Efternamn :

E-postadress :

Vilken organisation tillhör du? : IF Metall Stockholms län

Vilken typ av organisation tillhör du? : Intresseorganisation

Kapitel 1 - Regional utveckling skapar vi tillsammans : Vi välkomnar Region Stockholms ambitiösa arbete med en ny regional utvecklingsplan. Planen utgör ett viktigt styrdokument för länets långsiktiga utveckling och innehåller flera centrala mål som även IF Metall delar – som hållbar tillväxt, jämlikhet, klimatansvar och förbättrad tillgänglighet.

Kapitel 2 - Stockholmsregionens förutsättningar :

Kapitel 3 - Vår vision: Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i : Men för att visionen om "Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i" ska bli verklighet, krävs att arbetets villkor, arbetsmiljö och fackligt inflytande stärks i genomförandet.

Vi ser en risk att viktiga investeringar – i bostäder, infrastruktur, energi och innovation – genomförs utan att villkoren för de som bygger framtidens region tydligt regleras. Vi efterlyser krav på kollektivavtal, arbetsmiljöstandard och facklig samverkan i genomförandet. Upphandlingar från offentlig sektor måste främja seriösa aktörer.

Vi är särskilt bekymrade över att industrin nästan helt saknas i dokumentet. Stockholmsregionens industri är en central del av både klimatomställning, kompetensförsörjning och ekonomisk motståndskraft. Vi föreslår att industrin – och dess anställda – får en tydlig plats i planens mål, satsningar och uppföljning.

Kompetensförsörjningen måste inkludera arbetaryrkens roll i omställningen, t.ex. yrkesutbildning, validering och vidareutbildning. Fackliga parter bör inkluderas i samverkan om utbildningsutbud och omställningsstöd.

Planen lyfter jämställdhet, men IF Metall vill understryka behovet av att också motverka etnisk diskriminering, löneskillnader och arbetsmarknadens tudelning. Investeringar i utsatta områden och stöd till långtidsarbetslösa är avgörande.

Vi påminner om att demokratiska arbetsplatser med facklig närvaro stärker tilliten i samhället. Fackligt inflytande måste vara en del av demokratibygget i regionen.

Bostadsbristen påverkar rörligheten på arbetsmarknaden. Planeringen bör säkerställa att människor har råd att bo nära sitt arbete eller kollektivtrafik. Kollektivtrafiken måste

samordnas med arbetsplatsers geografi – särskilt för skift- och låglönearbetare.

Klimatomställningen får inte bli en förevändning för att sänka arbetsvillkor eller kringgå kollektivavtal. Nya gröna branscher måste regleras tydligt arbetsrättsligt.

Vi delar ambitionen om en hållbar, jämlik och konkurrenskraftig Stockholmsregion. Men vi vill se att de som arbetar, bygger, vårdar och utvecklar denna region får en tydlig plats i både visionen och verktygslådan.

IF Metall vill vara en konstruktiv part i genomförandet och bidra med vår samlade erfarenhet från arbetslivet. Vi uppmanar Region Stockholm att komplettera planen med ett tydligt arbetsmarknads-, kompetens- och arbetsvillkorsperspektiv för den breda arbetsmarknaden men särskilt i förhållande till den för regionen så viktiga industrin.

Kapitel 4 - Mål för Stockholmsregionens utveckling :

Kapitel 5 - Stockholmsregionens rumsliga inriktning :

Kapitel 6 - Så går vi från ord till handling : Vi är särskilt bekymrade över att industrin nästan helt saknas i dokumentet. Stockholmsregionens industri är en central del av både klimatomställning, kompetensförsörjning och ekonomisk motståndskraft. Vi föreslår att industrin – och dess anställda – får en tydlig plats i planens mål, satsningar och uppföljning.

Kapitel 7 - Hur den regionala utvecklingsplanen förhåller sig till internationella, nationella och regionala mål :

Kapitel 8 - Den regionala utvecklingsplanens konsekvenser från ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv :

Bilaga 1 - Demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022-2060 : Bilaga - Demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022-2060: IF Metalls synpunkter på analysen av det demografiska bostadsbehovet
Den demografiska analysen visar tydligt att bostadsbyggandet måste öka kraftigt i hela regionen. Detta är positivt – men från ett fackligt perspektiv är det avgörande vem det byggs för, under vilka villkor, och hur arbetstagare påverkas.

Låglönearbetare, unga, migranter och barnfamiljer har i dag svårt att ta sig in på bostadsmarknaden – även om fler bostäder byggs. Bostadsbristen förvärrar segregationen och minskar rörligheten på arbetsmarknaden.

Det planerade bostadstillskottet kräver stora insatser från byggsektorn. Detta måste ske med kollektivavtal, schysta villkor och arbetsmiljöregler som följs. Det behövs också särskilda satsningar på kompetensförsörjning inom bygg, el, VVS och anläggning.

Bostäder måste planeras nära arbetsplatser eller kollektivtrafik för skiftarbetare och arbetspendlare. Bostadstyper som passar industriarbetare och servicepersonal måste prioriteras.

Vi föreslår att Region Stockholm tar fram en social bostadsförsörjningsstrategi, kopplar bostadsplanering till kompetensförsörjning, och inkluderar fackliga röster i planeringsdialogen.

Bilaga 2 - Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning av regional

utvecklingsplan för Stockholmsregionen : Bilaga - Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning av regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen: IF Metalls synpunkter på hållbarhetsbedömningen
Vi ser positivt på att Region Stockholm genomfört en utvidgad hållbarhetsbedömning som integrerar miljömässiga, ekonomiska och sociala aspekter. Men ur ett fackligt perspektiv finns brister i hur arbetslivets villkor, arbetsmiljö och rättvisa fördelningar hanteras – särskilt när det gäller klimatomställningens effekter, social sammanhållning och ekonomisk fördelning.

Klimatomställningen måste ske på ett socialt rättvist sätt, med trygg omställning för berörda yrkesgrupper – inte minst inom transport, industri och bygg. Nya gröna tekniker får inte leda till försämrade arbetsvillkor eller osäker sysselsättning.

Rapporten berör inte arbetsmiljön som en bärande del i den sociala hållbarheten. Många människor vistas 8–10 timmar om dagen på sin arbetsplats, ändå saknas en analys av hur fysisk planering påverkar arbetsmiljöer.

Trygghet, inkludering och sammanhållning kräver också anställningstrygghet, ekonomisk säkerhet och facklig organisering.

Hållbarhetsbedömningen noterar risker i ekonomisk hållbarhet, men saknar koppling till villkor i offentlig sektor. Vi ser risk för att arbetsmarknadsåtgärder och kompetensutveckling nedprioriteras.

Vi föreslår:
– att principen om rättvis omställning används som analysram
– att arbetsmiljö integreras i strategiska miljöbedömningar
– att anställningstrygghet inkluderas i social hållbarhet
– att facklig organisering erkänns som demokratistärkande kraft
– att fackliga aktörer inkluderas i hållbarhetsanalyser framöver

Bilaga 3 - Långsiktiga utvecklingsbehov av transportsystemet i stockholmsregionen :
Bilaga - Långsiktiga utvecklingsbehov av transportsystemet i Stockholmsregionen: IF Metalls synpunkter på långsiktiga utvecklingsbehov av transportsystemet
Transportsystemet är en ryggrad för arbetslivet i Stockholmsregionen. Vi välkomnar att långsiktiga behov identifieras i bilagan. Men från ett fackligt perspektiv finns viktiga brister: arbetspendlingens villkor, arbetsmiljön i transporter, kollektivtrafikens tillgänglighet för skiftarbetare och industrins försörjning lyfts inte tillräckligt.

Transportsystemets funktion måste utvärderas ur arbetstagarperspektiv: Kan en undersköterska, lokalvårdare eller industriarbetare ta sig till jobbet i tid, tryggt och till rimlig kostnad?

Industriområden kräver fungerande pendling även under obekväma tider. Effektiva förbindelser till industri- och logistiknav bör betraktas som en förutsättning för socialt hållbara arbetsmarknader.

Bilagan beskriver behov av effektiva godstransporter, men saknar hänsyn till arbetsvillkoren för de som arbetar i sektorn. Fler resenärer innebär också press på trafikpersonal.

Styrmedel som trängselskatt eller biljettpriser måste analyseras ur ett rättviseperspektiv. Det får inte bli en extraskatt på låginkomstpendling.

Vi föreslår:
– ett rättviseperspektiv på mobilitet och pendling
– att kollektivtrafikens personal ges god arbetsmiljö och anställningstrygghet
– att industriarbetare ges tillgång till pendling och boende nära arbete
– att teknikomställningen analyseras ur arbetskraftsperspektiv
– att fackliga aktörer inkluderas i transportplaneringen

Bilaga 4 - Riksintressen i regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen :

Övrigt : Bilaga - Riksintressen i regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen: IF Metalls synpunkter på hanteringen av riksintressen
Vi har tagit del av bilagan Riksintressen i regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen och vill lämna kompletterande synpunkter utifrån ett IF Metalls perspektiv. Vi uppskattar att Region Stockholm tar ansvar för att väga samman nationella intressen med regionala utvecklingsmål. Samtidigt ser vi flera brister i hur riksintressena – särskilt de som rör industriell produktion, kommunikationer och totalförsvar – kopplas till arbetslivets och de anställdas villkor.

Vi välkomnar att industriell produktion lyfts som ett riksintresse. Samtidigt saknas en analys av de människor som verkar i dessa miljöer. Riksintressen bör inte bara skydda platsen – de bör även inkludera perspektiv på arbetsmiljö, tillgång till kollektivtrafik och trygg infrastruktur för industriarbetare.

Transportsystemet redovisas tydligt vad gäller godsflöden, men vi saknar perspektivet på arbetspendling, skiftresor och tillgång till arbetsplatser för lågavlönade grupper. Fackligt inflytande bör inkluderas i utformning av riktlinjer.

Många riksintressen för kulturmiljövården rymmer starka kopplingar till arbetarrörelsens historia. Dessa bör skyddas och erkännas som samhällsbärande kulturarv.

Riksintressen kopplade till totalförsvaret omfattar samhällskritisk infrastruktur. Dessa funktioner upprätthålls av arbetskraft som också måste skyddas. Det gäller boende, pendling och samhällsservice.

Vi föreslår att Region Stockholm tydliggör hur arbetslivets intressen integreras i synen på riksintressen och inleder samråd med fackliga organisationer.

Bifoga fil :